

SamenGevat

Bruno van Dunné – portefeuillehouder Milieu, Natuur en Landschap:

“Gemeenten Holland Rijnland moeten nu snel aan de slag met gebiedsprogramma’s”

“Het Regionaal Groenprogramma levert een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid van onze regio. Daarom ben ik ervan overtuigd dat, als we over tien jaar terugkijken, we tot de conclusie komen dat we met de uitvoeringsstrategie van dit programma de juiste keuzes hebben gemaakt.” Dat zegt portefeuillehouder Milieu, Natuur en Landschap Bruno van Dunné over het *Regionaal Groenprogramma Holland Rijnland 2010-2020*.

“Wat mij betreft gaan we haast maken. Zodra het Algemeen Bestuur het groenprogramma heeft vastgesteld, maken we duidelijke uitvoeringsafspraken en kunnen de gemeenten aan de slag. Verder uitstel is niet nodig,” aldus de portefeuillehouder. Er is volgens Van Dunné geen enkele discussie over het belang van groen in de Randstad. “Onze regio wordt

steeds dichter bevolkt. We kunnen Holland Rijnland alleen leefbaar houden als we ervoor zorgen dat de kwaliteit van de leefomgeving op orde is. Wonen, infrastructuur en bedrijventerreinen zijn belangrijk, maar als we de Randstad zo onaantrekkelijk maken, dat niemand hier meer wil wonen, spannen we in feite het paard achter de wagen.”

Eerste tranche

Het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland spreekt zich op 17 februari uit over het Regionaal Groenprogramma. Zodra het programma is vastgesteld, gaan clusters van gemeenten aan de slag met de gebiedsprogramma’s. Verdeeld over vijf gebieden (Bollenstreek, de stedelijke agglomeratie, Veenweide- en Plassen, Wijk en Wouden en Duin, Horst en Weide) gaat het hierbij onder meer om het opwaarderen van landgoederen in Hillegom, de aanleg van wandelroutes in de Bollenstreek, het toegankelijk maken voor recreatie van het gebied tussen Kagerplas-

sen en Oude Rijn, en het verbeteren en versterken van de landschappelijke en recreatieve mogelijkheden van de polders rond Zoeterwoude en de groene buffer tussen Holland Rijnland en de Haagse regio. Van Dunné: “Het belang van regionale

Bruno van Dunné: “Het Groenprogramma levert een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid van onze regio.”

Stap voorwaarts voor projecten investeringsfonds

Het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland buigt zich op 17 februari over het voorstel om voor drie van de vijf grote regioprojecten geld uit het Regionaal Investeringsfonds uit te trekken. Het *Regionaal Groenprogramma Holland Rijnland*, de *Greenport Duin- en Bollenstreek* en de *RijnGouwelijk-West* krijgen samen in totaal 67,5 miljoen euro. In dit nummer van SamenGevat

uitgebreid aandacht voor deze projecten en de achtergronden. De twee andere projecten zijn nog niet zover. Over de *RijnlandRoute* en *Noordelijke Ontsluiting Greenport* valt waarschijnlijk later dit jaar een beslissing. Verder aandacht voor Focus 2014, de hernieuwde regionale samenwerkingsagenda, en het vergroten van de kansen van starters op de woningmarkt. ■

Minisymposium start Greenport Duin- en Bollenstreek: zie pagina 6

In dit nummer:

Groene ruimte Kaag en Braassem.....	3
Algemeen Bestuur neemt besluit over geld uit investeringsfonds voor grote projecten regio.....	4
Greenport Duin- en Bollenstreek van start.....	6
RijnGouwelijk-West in één keer naar de kust.....	9
Focus 2014.....	11
Meer kansen starters op woningmarkt.....	12

samenwerking is evident. Er is een sterke wisselwerking tussen de stad en de groene ruimte daaromheen. De polders rondom Leiden hebben een agrarische functie, maar zijn ook belangrijk voor de recreatie van de inwoners van het stedelijk gebied. De polder is een groene long voor de stad. Alleen als je intensief samenwerkt, kun je tot goede oplossingen komen, waarbij agrarisch gebruik, flora en fauna en recreatie in een juiste balans functioneren.”

Investeringsfonds

De Holland Rijnland-gemeenten hebben in het Regionaal Investeringsfonds 20 miljoen euro gereserveerd voor de regionale groenprojecten. De geselecteerde projecten ontvangen een bijdrage van maximaal 25 procent van de inrichtingskosten uit het investeringsfonds. De rest van het geld moet uit andere potjes komen, onder andere van de provincie, het rijk en de Europese Unie. Van Dunné: “Het geld uit het

investeringsfonds heeft vooral een aanjaagfunctie en moet gemeenten ertoe aanzetten bij andere overheden aan te kloppen voor aanvullende subsidies. Uiteindelijk gaan we 80 miljoen investeren in het groen. Ondanks de aanstaande bezuinigingen van het rijk, verwacht ik hier weinig problemen. Er ligt bij provincie, rijk en de Europese Unie veel geld op de plank voor groene projecten. Met onze concrete plannen kunnen we daar nu aanspraak op maken.”

Centrale rol

De gemeenten spelen een centrale rol bij het Regionaal Groenprogramma. Zij hebben de projecten aangedragen en in clusters met andere gemeenten zijn ze verantwoordelijk voor de concrete uitvoering. “Daar hebben we met opzet voor gekozen,” zegt Dunné. “Als gemeenten samenwerken, kunnen we projecten realiseren die de gemeentegrens overstijgen en ook werkelijk iets toevoegen aan een gebied. Het groene ‘hoefijzer’ rond

het verstedelijkte gebied van de As Leiden-Katwijk is hiervan een goed voorbeeld. Dat kunnen we alleen realiseren als de betrokken gemeenten intensief samenwerken.”

Vertrouwen

“Ik heb er alle vertrouwen in dat de gemeenten in staat zijn tot goede gebiedsprogramma's te komen. De Holland Rijnland-gemeenten hebben voldoende kracht om deze uit te voeren, zeker als ze samenwerken,” aldus Van Dunné. “Met rapportages en evaluaties houden we de voortgang van de gebiedsprogramma's goed in de gaten. De uitvoeringsovereenkomst voor deze programma's maakt de onderlinge afspraken helder en duidelijk. De gemeenten zullen elkaar ongetwijfeld aan de gemaakte afspraken houden. We hebben tenslotte een gemeenschappelijk belang bij het welslagen van deze projecten.” ■

Regionaal Groenprogramma Holland Rijnland 2010-2020

Het Regionaal Groenprogramma Holland Rijnland 2010-2020 is een uitwerking van de Regionale Structuurvisie Holland Rijnland. Het programma bevat een indicatieve lijst van bijna veertig projecten die de twaalf gemeenten de komende jaren uitvoeren ter versterking van de groenstructuur in de regio.

Al bij de vorming van de regio hebben de Holland Rijnland-gemeenten afspraken gemaakt over het behoud en de versterking van het unieke en afwisselende landschap. Natuur- en landschapswaarden zijn de uitgangspunten voor de verdere ruimtelijke ontwikkeling. Het regionale groenprogramma heeft vier hoofddoelen:

- Het verbeteren van de groenblauwe en recreatieve structuur van de regio door het versterken van de grote landschappen en de verbindingen daartussen.
- Het behoud van de openheid van het landelijk gebied, inclusief de zichtlijnen en heldere stadsrandzones.
- Het versterken van samenhang en herkenbaarheid van cultuurhistorische elementen.
- Het verbeteren van de bereikbaarheid, toegankelijkheid en aantrekkelijkheid van landelijk gebied voor recreatief medegebruik, met aandacht voor de stad-landrelatie.

De Holland Rijnland-gemeenten hebben in het Regionaal Investeringsfonds 20 miljoen euro gereserveerd voor het

Groenprogramma. De bijdrage uit het investeringsfonds is in principe maximaal 25 procent van de inrichtingskosten. Gemeenten moeten zelf actief op zoek naar aanvullende financieringsbronnen (co-financiering of subsidies). De regio kan hierbij ondersteunen. Bij veel projecten werken gemeenten samen met particulieren, agrariërs of maatschappelijke organisaties.

Uitvoering

Clusters van gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor het opstellen van gebiedsprogramma's en de uitvoering van projecten. De afspraken hierover worden vastgelegd in uitvoeringsovereenkomsten met een looptijd van vier jaar. Aan het eind van het vierde jaar moeten alle projecten hieruit zijn gerealiseerd. Halverwege de looptijd van de overeenkomst begint de voorbereiding van een nieuwe. Hierdoor ontstaat een dakpaneffect, waarbij de overeenkomsten elkaar overlappen, en de continuïteit van de uitvoering van het Groenprogramma wordt gegarandeerd.

In de regionale uitvoeringsovereenkomst staan voor elk project de precieze omschrijving, de kostenraming en de projectverantwoordelijke. Om er op toe te zien dat de gestelde doelen ook werkelijk worden gehaald, wordt er elk jaar een voortgangsoverzicht opgesteld. In 2015 is er bovendien een tussentijdse evaluatie. ■

Jan Uit den Boogaard – wethouder Kaag en Braassem:

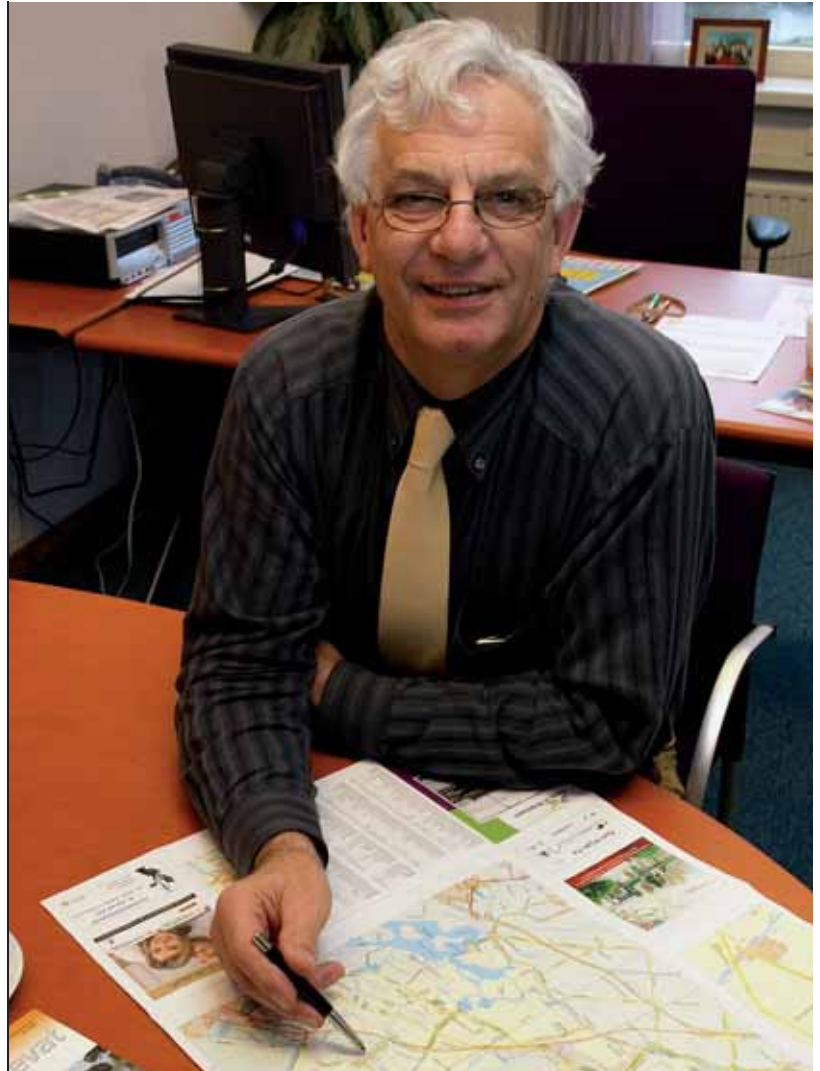
“Groene ruimte Kaag en Braassem belangrijk voor recreatie stedelingen”

“Onze gemeente heeft een aantrekkelijk buitengebied op fietsafstand van Leiden. Hiermee speelt de groene ruimte in Kaag en Braassem een belangrijke rol in de recreatie van inwoners van de stad.” Wethouder recreatie en toerisme Jan Uit den Boogaard van Kaag en Braassem wordt enthousiast als hij begint te vertellen over de vele projecten op het gebied van groen, recreatie en toerisme die zijn gemeente onderneemt. “Het zijn vaak kleine projecten, die niet zo opvallen, maar er gebeurt veel op dit moment. Ook ondernemers zien steeds meer het belang van groene en recreatieve projecten in.”

Kaag en Braassem is in bijna het hele buitengebied actief met groene en recreatieve projecten. Aan de westkant werkt de gemeente samen met Leiden, Leiderdorp en Teylingen in het kader van ‘Samen voor groen, tussen Kagerplassen en Oude Rijn’ aan de ontwikkeling van wandel-, fiets- en kanoroutes door het groene poldergebied. Aan de zuidkant van de gemeente, op de grens met Leiderdorp, ontwikkelt Kaag en Braassem in samenwerking met de provincie het Ghoibos. In het oostelijke deel werkt de gemeente aan een landschapsonwikkelingsplan, waarbij de groene uitstraling van het landschap wordt versterkt en eenvoudige toeristische voorzieningen worden aangebracht.

Ervaring

“Wij hebben veel ervaring met het ontwikkelen van groene plannen,” zegt Uit den Boogaard. “Maar helaas niet altijd in positieve zin. In de jaren ’80 en ’90 hebben we samen met de provincie het Aanpassingsplan Ade ontwikkeld voor de aanleg van groen en recreatieve voorzieningen in de polders tussen Leiden en Roelofarendsveen. Dit plan was bedacht als compensatie voor de aanleg van de HSL en de verbrede A4. Het omvatte zelfs de verplaatsing van enkele boerenbedrijven. Na veel overleg kon het plan bij agrariërs rekenen

Jan uit den Boogaard: “Groenprojecten leiden enerzijds tot versterking van het landschap, maar leveren anderzijds ook werkgelegenheid op.”

op brede steun. Maar in 2006 trok de provincie zijn financiële toezeggingen in, waarmee het plan in duigen viel. De toenmalige gemeente Alkemade was te klein om alles zelf te dragen. De provincie heeft hiermee veel goodwill verspeeld bij de betrokken bedrijven.” Het Aanpassingsplan Ade verdween echter niet volledig in de la. “Bepaalde elementen keren terug in de plannen die we nu ontwikkelen in het kader van ‘Samen voor groen’, aldus Uit den Boogaard. “In aansluiting op de Boterhuispolder in Leiderdorp

werken we in het Ade-gebied aan wandel-, fiets- en kanoroutes, onder andere langs de Zuidzijdervaart, waar ook natuurontwikkeling is. Met deze plannen zijn enkele tonnen gemoeid, afhankelijk van de vraag of we grond moeten kopen. In elk geval is dit plan aangemeld voor het gebiedsprogramma van de regio. Binnenkort gaan we hiermee concreet aan de slag.”

Ghoibos

Kaag en Braassem wil ook het project Ghoibos aanmelden voor het Regio- ▶

naal Groenprogramma. Het grootste deel van het geld voor dit project komt overigens uit het provinciale potje 'Zuidvleugel Zichtbaar Groener'. Uit den Boogaard: "We vormen een stukje productiebos om tot recreatiegebied. In samenwerking met Leiderdorp herbouwen we hier de pannenkoekenboerderij, die iets verderop plaats moet maken voor de nieuwe vestiging van IKEA. Het Ghoybos kan ook het beginpunt worden van wandelpaden langs de Zuidzijdervaart en naar Oud Ade. Ik hoop dat we de besluitvorming over dit plan nog dit jaar kunnen afronden."

Aan de oostkant van de gemeente werkt Kaag en Braassem met de gemeenten in de Rijnstreek aan een landschapsonwikkelingsplan, waarbij het landschap wordt verfraaid en kleinschalige recreatieve voorzieningen worden aangelegd. "Het is een goede zaak dat de gemeenten in de Rijnstreek nu bij Holland Rijnland zijn gekomen, want dat betekent dat we dit plan nog beter kunnen uitvoeren. Indien mogelijk willen we ook deze plannen onderbrengen in het Groenprogramma van de regio. Het is misschien een goede zaak dit programma op den duur uit te breiden naar de 'nieuwe' gemeenten of

hiervoor een gezamenlijk Groene Hart-beleid te ontwikkelen."

Creatief

Het versterken van het landschap en het verbeteren van de recreatieve mogelijkheden valt volgens Uit den Boogaard ook bij ondernemers in goede aarde. "Steeds meer ondernemers spelen hier creatief op in," aldus de wethouder. "Als de ideeën van bedrijven binnen de plannen passen, werken we daar graag aan mee. Vaak gaat

het om kleine ontwikkelingen. Maar bij elkaar opgeteld maken die het gebied een stuk aantrekkelijker. Zo zijn er in 2009 in het buitengebied bijna tien bed-and-breakfasts bijgekomen. Voor Kaag en Braassem zijn dit soort ontwikkelingen zeer interessant. Ze leiden enerzijds tot versterking van het landschap en de recreatiemogelijkheden, maar leveren anderzijds ook werkgelegenheid op. Bescherming van het landschap biedt dus ook duidelijke economische voordelen." ■

Algemeen Bestuur neemt besluit over geld uit investeringsfonds voor grote projecten regio

Achtergrond

"Dit is een mijlpaal voor onze regio en nog nooit in Nederland vertoond." Dat zei Holland Rijnland-voorzitter Henri Lenferink toen het Algemeen Bestuur in december 2007 besloot tot het instellen van een Regionaal Investeringsfonds 2008-2022 (RIF) voor vijf grote regionale projecten. Drie van de vijf projecten zijn nu zo ver, dat het Algemeen Bestuur op 17 februari een besluit kan nemen over de toekenning van geld uit het RIF. Hierbij gaat het om de RijnGouwelijn-West, de Greenport Duinen Bollenstreek en het Regionaal Groenprogramma. Voor de twee overige projecten, de RijnlandRoute en de Noordelijke Ontsluiting Greenport (NOG), zijn nog geen concrete voorstellen.

De vijf grote projecten komen voort uit het Programma van Afspraken, dat de gemeenten in de Duin- en Bollenstreek en Leidse regio in 2002 ondertekenden. Dit programma bevat veertien afspraken, die de basis vormen van

de samenwerking in Holland Rijnland. De twaalf Holland Rijnland-gemeenten storten in de periode 2008-2022 in totaal 142,5 miljoen euro in het RIF. Dit geld is bedoeld als regionale bijdrage aan de projecten, naast het geld van rijk en provincie. Bij het RIF speelt het principe van solidariteit een grote rol. De twaalf gemeenten betalen samen voor gemeenschappelijke projecten, ook als een individuele gemeente daar niet direct belang bij heeft.

De aanleg van de **RijnGouwelijn-West**, de sneltramverbinding tussen het Transferium A44 en de kust bij Katwijk en Noordwijk, komt steeds dichterbij. In februari neemt het Algemeen Bestuur een beslissing over de zogeheten bestuursovereenkomst met de provincie en de betrokken gemeenten. De bestuursovereenkomst bevat onder andere afspraken over de kosten van de tramlijn. Het voorstel aan het Algemeen Bestuur is om uit het RIF 37,5 miljoen aan de sneltram bij te dragen. De totale kosten van de lijn zijn 202

ma te steunen met een bijdrage uit het RIF van 20 miljoen euro. Het geld is bedoeld als 'aanjager': de regio betaalt niet meer dan 25 procent van de inrichtingskosten. Gemeenten moeten zelf bij provincie en rijk de resterende kosten binnenhalen. De totale investering in de groenstructuur van de regio kan hiermee oplopen tot 80 miljoen euro.

Verordening

Bij het instellen van het RIF was nog niet bekend welke vorm de GOM en het Groenfonds zouden krijgen. Daarom zijn nu enkele wijzigingen nodig in de zogeheten beheersverordening voor het RIF, die op 17 februari worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur. Deze wijzigingen maken het mogelijk dat ook geld kan worden uitgekeerd aan een besloten vennootschap als de GOM. Bij het groenfonds wordt bepaald dat het uitbetalen van geld in principe alleen gebeurt aan samenwerkende gemeenten of andere overheidsinstanties die groenprojecten uitvoeren.

RijnlandRoute: ook steun Tweede Kamer

Voor de RijnlandRoute en de NOG zijn nog geen concrete voorstellen. Daarom kan het Algemeen Bestuur hiervoor nog geen RIF-geld uittrekken. Voor de RijnlandRoute voert de provincie een zogeheten milieu-effectrapportage uit voor de vaststelling van het exacte tracé. Parallel hieraan zijn de onderhandelingen over de financiering nog in volle gang. Het rijk wil in eerste instantie 422 miljoen euro bijdragen aan de nieuwe wegverbinding tussen A4/A44 en N206 bij Katwijk, maar dat is – met de bijdrage van regio en provincie – onvoldoende om de weg in één keer aan te leggen.

miljoen. Inclusief een bijdrage van 75 miljoen van de provincie en 45 miljoen euro van het rijk, resteert er nog een gat van circa 54 miljoen, waarover regio, provincie en rijk dit voorjaar onderhandelen. Volgens het voorstel aan het Algemeen Bestuur is de bijdrage van de regio aan de RijnGouwe-lijn-West eenmalig. Er komt geen extra geld van de regio als de provincie besluit de lijn gefaseerd aan te leggen.

De Holland Rijnland-gemeenten willen het bollen- en bloemencluster en het landschap van de **Greenport Duin- en Bollenstreek** een nieuwe impuls geven. Dat is alleen mogelijk met een ingrijpende herstructurering van het buitengebied van de streek. Voor de praktische uitvoering hiervan hebben de zes betrokken 'bollengemeenten' een Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (GOM) opgericht. Het voorstel aan het Algemeen Bestuur is om deze GOM een 'startkapitaal' mee te geven van 10 miljoen euro, uit te betalen in termijnen. De eerste termijn (2008-2012) is 2 miljoen euro. Tot 2022 volgt dan, op basis van een jaarlijkse toetsing van meerjarenprogramma en jaarverslag, elk jaar een bedrag van 666.666 euro.

Ger Koopmans
(CDA)

Lia Roefs (PVDA)

Ernst Cramer (CU)

Het **Regionaal Groenprogramma** bevat enkele tientallen projecten voor de versterking van de groenstructuur in de Holland Rijnland-gemeenten. Op 17 februari wordt het programma ter vaststelling voorgelegd aan het Algemeen Bestuur. Bij die gelegenheid mandateert het Algemeen Bestuur het Dagelijks Bestuur om met clusters van gemeenten concrete uitvoeringsovereenkomsten te sluiten. Het Algemeen Bestuur wordt gevraagd uitvoering van het groenprogram-

Op 18 december 2009 heeft een motie van de Kamerleden Koopmans (CDA), Roefs (PVDA) en Cramer (CU) om de helft van het tekort extra bij te dragen een meerderheid gekregen. Minister Eurlings moet dus met een nieuw voorstel komen voor extra geld. In mei 2010 moet hierover meer bekend zijn. Voor de NOG zijn wel plannen gemaakt, maar er zijn nog geen besluiten genomen over de concrete oplossingen en de financiering. Dat gebeurt waarschijnlijk in de loop van 2010. Zodra deze besluiten zijn genomen, kan het Algemeen Bestuur ook een beslissing nemen over de toekenning van RIF-geld aan de NOG. ■

Meer informatie op www.hollandrijnland.net, knop Ruimtelijke Agenda, submenu Regionaal Investeringsfonds.

Greenport Duin- en Bollenstreek: van defensief naar

“Het kloppend hart van de wereldhandel in bollen en bloemen, werelderfgoed en een bruisende toeristische sector.” De drie kwartiermakers van de Greenport Duin- en Bollenstreek zijn uiterst positief als het gaat om de kansen van het bollen- en bloemencluster in de regio. Met de oprichting van de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (GOM) medio februari komt aan de werkzaamheden van de kwartiermakers officieel een einde. SamenGevat blikt terug met Jaap de Mol, vertegenwoordiger van het bedrijfsleven, en bestuurders Harry Groen en Jos Wienen.

Hoe ziet de Greenport Duin- en Bollenstreek er over 20 jaar uit?

Wienen: “In 2030 is onze Greenport een schitterend gebied, dat het kloppend hart is van de wereldhandel in bollen en bloemen en tegelijk toeristen van over de hele wereld trekt.”

De Mol: “Ik ben heel optimistisch en ga ervan uit dat we in 2030 met voldoening terugkijken op de afronding van de reconstructie van de Bollenstreek in 2020. Bedrijven die gekozen hebben voor schaalvergroting en modernisering zijn uiterst succesvol. Handelsbedrijven hebben een volwaardige plek gekregen in het landschap. We hebben in 2020 een mooi landschap, dat werelderfgoed is geworden, waardoor de dreiging van een bollenstad definitief van de baan is.”

Groen: “Ik ben vooral benieuwd hoe het toeristische cluster er dan zal uitzien. Er zal veel zijn veranderd door de sterke ontwikkeling van de techniek. Ik zou graag willen weten hoe we daar vanuit de toeristische pijler

in de Greenport op gaan inspelen. Onlangs was minister Plasterk in Noordwijk. Hij zei dat de kern van de Duin- en Bollenstreek nooit verloren mag gaan. Dat vind ik een hoopgevend geluid.”

De voorbereidingen van de Greenport hebben lang geduurd. Waarom?

Groen: “We hebben aanzienlijk meer gedaan dan ons bij de start van de Greenport voor ogen stond. We hebben allerlei ruimtelijke procedures doorlopen en de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport (ISG) afgestemd op de provinciale en lokale structuurvisies. Dat heeft veel tijd gekost. Goedbeschouwd is drieënehalf jaar nog heel kort geweest. Deskundigen op het gebied van ruimtelijke ordening zeggen mij dat we in relatief korte tijd een prachtige prestatie hebben geleverd.”

Wienen: “In de plannen van het rijk zat onze Greenport op de reservebank. Toch zijn we er in relatief korte tijd in geslaagd om de plannen voor de Greenport te laten voldoen aan alle eisen die het rijk aan dit soort grote projecten stelt. We liepen achter, maar hebben die achterstand ingehaald en we lopen nu voorop. Dat is ook een van de redenen dat we ons hebben kunnen kwalificeren voor FES-subsidies van het rijk.

De Mol: “Het is juist goed dat we het zo grondig hebben gedaan. Met de lange voorbereiding hebben we een voorinvestering gedaan die een waarborg is voor een snelle realisatie van de herstructurering.”

Wienen: “Ik moet wel toegeven dat we in het begin ook wat hebben geworsteld met de ambtelijke capaciteit. Door vertrek van medewerkers liepen we vertraging op. Maar met steun van Holland Rijnland en door het inschakelen van medewerkers van externe bureaus, hebben we de zaak snel weer op het goede spoor gekregen.”

Uit het bedrijfsleven kwam wel eens de kritiek dat men weinig bij de voorbereiding werd betrokken. Hoe denkt u daarover?

De Mol: “Dat is vooral een kwestie van beleving. Er is hard gewerkt. Dat viel niet altijd mee, want net zo min als overheden altijd op een lijn zitten, is dat soms ook in het bedrijfsleven zo. Dat vraagt onderhandeling, afstemming en soms inschikken voor het totale belang. Maar op het resultaat mogen we trots zijn. Er is een samenhangende structuurvisie, een programma van projecten en een uitvoeringsorganisatie. Als vertegenwoordiger van het bedrijfsleven en de Stichting Greenport Duin- en Bollenstreek heb ik een waardevolle rol kunnen spelen. We hebben veel kunnen inbrengen. Ook de Kamer van Koophandel heeft een actieve rol gespeeld.”

Wienen: “Ik geef toe dat de voorbereiding van de Greenport vooral een overheidsproces was. Maar we hebben ervoor gekozen om als overheid eerst ons huiswerk te doen. Er ligt nu een helder plan. In concrete projecten gaan de GOM en het bedrijfsleven nu samen aan de slag.”

Groen: “Een goede voorbereiding was noodzaak. We hadden van de zes gemeenten het commitment voor onze plannen nodig. Als je dat tijdens het proces probeert te krijgen, wordt het een chaos.”

Wienen: “Ruim drie jaar geleden kwamen overheid en bedrijfsleven bijeen in de Witte Raaf in Noordwijk voor een ontmoeting van betrokkenen bij de Greenport Duin- en Bollenstreek. Dat was een gedenkwaardige bijeenkomst. Er was nogal wat wantrouwen en scepsis. Maar we werden het eens dat er nu echt iets moest gebeuren. Wij hebben toen als kwartiermakers het mandaat en het krediet gekregen om met de Greenport aan de slag te gaan. Het was het wonderlijkste mandaat dat ik ooit heb gehad. Er was helemaal geen formele instantie die ons heeft benoemd. Maar de aanwezigen gaven ons vertrouwen en commitment en we hebben ruim drie jaar met veel draagvlak kunnen functioneren. We hebben hard gewerkt, maar we kunnen nu gelukkig constateren dat er ook echt iets staat. Dat de twaalf Holland Rijnland-gemeenten daar

Mini-symposium

De zes gemeenten in de Duin- en Bollenstreek organiseren op woensdag 17 februari een mini-symposium, waarmee zij op feestelijke wijze stilstaan bij de vaststelling van de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport (ISG), eind december 2009. Het symposium markeert ook de daadwerkelijke oprichting van de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (GOM). Bij deze gelegenheid wordt het spreekwoordelijke stokje door de kwartier- en beleidsmakers overgedragen aan de uitvoerders. Het symposium duurt van 15.00 tot 18.00 uur en wordt gehouden in congrescentrum Leeuwenhorst in Noordwijkerhout. Het symposium is alleen toegankelijk voor genodigden.

kloppend hart van de bollen- en bloemensector

Foto: Dick Hogewoning

De kwartiermakers van de Greenport Duin- en Bollenstreek. V.l.n.r. Harry Groen, Jos Wiene en Jaap de Mol.

vertrouwen in hebben, blijkt wel uit de 10 miljoen euro uit het Regionaal Investeringsfonds die men in de Greenport wil steken.”

De financiering van de Greenport komt vooral uit woningbouw. Is het gezien de huidige woningmarkt wel realistisch om hierop in te zetten? En gaat het niet teveel ten koste van de open ruimte?

Groen: “Er is nog steeds een goede woningmarkt. De belangstelling voor woningen in de juiste prijs/kwaliteitsverhouding blijft groot, dat merken wij in Noordwijk nog regelmatig. De nieuwbouwlocaties die we in de ISG hebben aangewezen gaan niet echt ten koste van de open ruimte in de streek. Ze zijn een logische aanvulling op wat er al is.”

De Mol: “De structuurvisie en het uitvoeringsprogramma hebben evenwicht in woningbouw, productieareaal en groen. Ik kan me voorstellen dat door de huidige crisis het bouwtempo iets daalt, maar we moeten dit toch vooral op de lange termijn zien. De crisis is ook van invloed op het economisch herstel van de bedrijven om nieuwe investeringen te doen. Ik vind dat we snel moeten handelen. Het moment is nu. Ik zie geen en-

kele reden om af te wijken van wat is neergezet.”

Wiene: “Ik ben het eens met Groen. In de ISG zijn de randvoorwaarden voor woningbouw goed vastgelegd. Het kan natuurlijk niet zo zijn dat we aan de ene kant verrommeling opruimen en tegelijk het landschap verpesten met het lukraak bouwen van nieuwe woningen. We hebben nauwkeurig bekeken welke plekken geschikt zijn en waar woningbouw mogelijk is zonder afbreuk te doen aan het landschap.”

Gaat het bij de Greenport vooral om het behoud van wat er is of moeten er ook pogingen worden gedaan om nieuwe bedrijven aan te trekken, zoals bij de biosciences rond Leiden?

Wiene: “Bij de Greenport gaat het niet om behoud, maar juist om de verbetering van landschap en economie. Levensvatbare bedrijven krijgen alle ruimte om de sector te versterken. Dat is het grote verschil met het Pact van Teylingen. Dat was vooral defensief. Ik ben er wel voor om op den duur actief bedrijven aan te trekken. Maar ik vraag me af of we daarvoor echt de boer op moeten. De Greenport als wereldcentrum van het bollen- en bloe-

mencluster werkt als een magneet op bedrijven die iets in deze sector willen bereiken. Daarnaast vind ik dat we moeten kijken naar het koppelen van de Greenport aan de universiteit van Leiden en de biosciences. Daar liggen nog interessante mogelijkheden.

De Mol: “Daar ben ik het mee eens. Maar de regio als geheel moet naast de Greenport ook inzetten op andere sectoren, zoals de ruimtevaarttechnologie, de biosciences en de zorg. Het is ‘en en’. Uiteindelijk gaat het om het verdienvermogen van de regio. Dat vraagt grote aandacht.”

Groen: “Ik vind het promoten van de streek voor het aantrekken van bollen- en bloemengerelateerde bedrijven een goede zaak, maar ik vind ook dat we eerst alle prioriteit moeten leggen bij de herstructurering. We moeten focus houden en voorkomen dat we onze aandacht op teveel dingen tegelijk richten. We kunnen beter vier dingen goed doen dan acht voor de helft.”

Met uitzondering van Keukenhof is er tot nu toe weinig aandacht besteed aan toerisme. Wie gaat dit oppakken? De gemeenten, de regio of het bedrijfsleven?

Groen: “Toerisme heeft in de ISG een ►

geprofileerde plaats gekregen. Dat is niet verwonderlijk, want het dag-, leisure- en congresterisme zijn van groot belang voor onze streek. Bij het congresterisme nemen Noordwijk en Noordwijkerhout de tweede plaats in na Amsterdam. Dat moeten we in stand houden en dat gaan we ook doen. Hoe we dat vormgeven is nu echter nog niet bekend en er zal hier ongetwijfeld de steun van de GOM bij nodig zijn. Maar de eerste jaren moeten we ons geheel focussen op de herstructurering. De andere ontwikkelingen komen daarna vanzelf.”

De Mol: “We moeten het toeristische bedrijfsleven meer uitdagen. Bedrijven die belang hebben bij de sector zouden wellicht wat actiever kunnen worden.”

Maakt de economische crisis de start van de Greenport niet extra moeilijk?

Wienen: “De crisis maakt het ongetwijfeld lastig om te investeren. Maar de crisis biedt ook kansen. Als bedrijven het niet redden, en dat kan voor de betrokkenen soms wrang zijn, biedt dat anderen de mogelijkheid om uit te breiden. In die zin stelt de crisis de sterkste partijen in staat om zich te vernieuwen. Daarnaast dwingt de crisis bedrijven om te innoveren, door bijvoorbeeld nieuwe en efficiëntere productiemethoden te bedenken. Dat is in de oliecrisis van de jaren '70 ook gebeurd. Glastuinders die toen klaagden over hoge gasprijzen, leverden nu energie aan woningen.”

De Mol: “Daar ben ik het wel mee eens. Er zijn wijkers en blijvers. Als wijkers hun bedrijf opgeven, kan de grond worden gekocht door de blijvers. De ISG heeft duidelijkheid geschapen in het voordeel van de Greenport. Dat vind ik een groot winstpunt. Deze planologische duidelijkheid is nodig voor een normaal onderhandelingsproces en voorkomt valse verwachtingen. Ik hoop van harte dat potentiële wijkers en blijvers elkaar vinden en zaken kunnen doen. In het Westland zijn hier al interessante voorbeelden van.”

Wat moet de GOM na de start als eerste aanpakken?

Groen: “Dat zijn drie dingen. Het eerste is een exercitie over de grondbalans. We hebben uitgesproken dat

we uiteindelijk op 2625 ha eerste klas hyacintengrond willen uitkomen. Dat getal is heilig. Maar over hoe we dat tijdens het proces van herstructurering regelen, moeten we nog nadere afspraken maken. Als we voor elke woning of bedrijfsschuur eerst moeten compenseren, komen we in elk geval nergens. Ten tweede moeten we afspraken maken over de financiële verevening tussen de gemeenten. We moeten duidelijk op papier hebben staan hoe de geldstromen gaan lopen als de ene gemeente iets inbrengt en de andere gemeente iets nodig heeft. Dat is nog een heel probleem, maar dat moeten we wel doen. Tot slot moeten we nu aan de slag met het projectenboek. Welke projecten pakken we als eerste op, en hoe zorgen we ervoor dat de be-

slissingen van de GOM ook werkelijk worden uitgevoerd? Ook dat zal nog een hele klus zijn.”

De Mol: “We moeten nu vijf projecten oppakken die snel resultaat opleveren en daarmee aan de slag gaan. Dan kan de GOM zich ook bewijzen.”

Wienen: “Inderdaad. Ik denk dat het heel belangrijk is dat de GOM snel een aantal projecten realiseert op de verschillende hoofddoelen: uitbreidingsruimte voor bedrijven, woningbouw met compensatie van bollengrond, dus creatie van nieuwe bollengrond, en landschapsverbetering, dus opruimen van verrommeling.”

Groen: “Daar ben ik het volkomen mee eens. Ik hoop dat ik over twee jaar op een bulldozer mag klimmen om de eerste leegstaande bedrijfsschuur te pletten...” ■

GOM start ingrijpende herstructurering Greenport Duin- en Bollenstreek

De Duin- en Bollenstreek is samen met het Westland, het tuinbouwgebied rond Venlo, Boskoop en Aalsmeer een van de vijf greenports in Nederland. Het rijk heeft deze titel gegeven in de Nota Ruimte, als erkenning van het economische belang van de greenports. De greenports hebben dezelfde status als de mainports Rotterdam en Schiphol. Het economische cluster rond bollen, bloemen, vaste planten en toerisme is goed voor een omzet van 1,5 miljard euro en biedt werk aan circa 10.000 regiobewoners. De Greenport Duin- en Bollenstreek is een icoon van ons land. Keukenhof en de bloemencorso's van Rijnsburg en de Bollenstreek trekken jaarlijks meer dan een miljoen toeristen.

Om teelt, handel, logistiek, innovatie, kennis en toeleverende bedrijven de ruimte te geven, en het landschap van de Duin- en Bollenstreek te versterken, is een ingrijpende herstructurering nodig. Onder leiding van 'kwartiermakers' Harry Groen, Jaap de Mol en Jos Wienen hebben de zes gemeenten in de Duin- en Bollenstreek, hierbij geassisteerd door Holland Rijnland, de afgelopen tijd veel energie gestoken in de voorbereiding van de greenport.

De basis voor de herstructurering van de Greenport Duin- en Bollenstreek is vastgelegd in de *Inter gemeentelijke Structuurvisie Greenport 2030*. De zes betrokken gemeenteraden hebben dit stuk in december 2009 definitief vastgesteld. De belangrijkste uitgangspunten van deze visie zijn 'een vitale sector in een vitaal landschap', de handhaving van minimaal 2625 ha eerste klas bollengrond, voorrang voor primaire greenportfuncties (bollen, bloemen, vaste planten, toerisme, handel, export) boven niet-primaire functies, en de woningbouwafspraken uit de gebiedsuitwerking Haarlemmermeer-Bollenstreek.

De praktische uitvoering van de herstructurering van de streek komt in handen van de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (GOM). Dit is een besloten vennootschap, waarvan de zes betrokken gemeenten eigenaar zijn. De gezamenlijke Holland Rijnland-gemeenten geven de GOM een startkapitaal van 10 miljoen euro mee. Dit geld is afkomstig uit het Regionaal Investeringsfonds (RIF). Het Algemeen Bestuur van de regio neemt hierover op 17 februari een besluit. Het werkkapitaal van de GOM bestaat uit geld van de zes gemeenten (390.000 euro), de bijdrage uit het RIF (10 miljoen euro), FES1-subsidies van het rijk (Trappenberg-Kloosterschuur en Delfweg) en de opbrengsten van woningbouw. Om de totale herstructurering te financieren is in de toekomst nog extra geld nodig van het rijk, de provincie en andere publieke en private partijen.

Meer informatie op www.hollandrijnland.net, knop Ruimtelijke Agenda, submenu Ruimtelijke Ordening > Greenport Duin- en Bollenstreek. ■

Peter Glasbeek – portefeuillehouder Verkeer en Vervoer:

“RijnGouwelijn-West in één keer van Leiden naar de kust bij Noordwijk”

“We moeten er naar blijven streven de RijnGouwelijn in één keer naar de kust in Noordwijk aan te leggen.” Dat zegt Peter Glasbeek, portefeuillehouder Verkeer en Vervoer over de bouw van de sneltramverbinding van het Transferium A44 naar Katwijk en Noordwijk. “En gelukkig steunt de Tweede Kamer ons in dit standpunt. Ik hoop daarom dat de onderhandelingen over het ontbrekende geld dit voorjaar tot resultaat leiden.”

Van de 202 miljoen euro die nodig is voor de volledige aanleg van de RijnGouwelijn-West is nu circa driekwart toegezegd. Er is nog een gat van 54 miljoen euro. Glasbeek heeft zijn hoop vooral gezet op de onderhandelingen die gedeputeerde Asje van Dijk de komende maanden voert met het rijk om het ontbrekende geld boven tafel te krijgen. “Ik ben in elk geval erg blij met de steun van de Tweede Kamer voor ons standpunt,” aldus Glasbeek. “De Kamer heeft de minister een duidelijk signaal gegeven dat er voldoende geld moet zijn om de RijnGouwelijn-West in één keer aan te leggen tot aan de kust in Katwijk en Noordwijk. De onderhandelingen over het ontbrekende geld – ook voor de Rijnland-Route – zijn nu in volle gang. Ik kan hier weinig over zeggen. Maar het spreekt voor zich dat de regio de gedeputeerde steunt en aanspoort om de onderhandelingen tot een goed einde te brengen.” Fasering van de aanleg van de RijnGouwelijn-West is volgens Glasbeek voorlopig niet aan de orde. Zeker niet nu de Kamer provincie en regio steunt in het streven naar complete aanleg in één keer. “Maar ook in het uiterste geval dat tot fasering wordt besloten, blijft het uitgangspunt om de lijn uiteindelijk tot aan de kust in Noordwijk aan te leggen. Daar bestaat wat ons betreft geen misverstand over.”

Pluspunten

Glasbeek begrijpt maar betreurt de weerstand die in Noordwijk leeft te-

Peter Glasbeek: “Goed naar elkaar luisteren en overleg is de te verkiezen route.”

gen de komst van de RijnGouwelijn. Het ‘nee’ van Noordwijk is voor de provincie aanleiding geweest een inpassingsprocedure te starten, waarbij Zuid-Holland de bestemmingsplannen aanpast. “De ingrepen voor de aanleg van de RijnGouwelijn doen in vrijwel alle gemeenten langs het tracé pijn,” aldus Glasbeek. “Maar ik vind dat men in Noordwijk meer naar de pluspunten van de RijnGouwelijn moet kijken, vooral als die wordt gecombineerd met een snelle verbinding naar de stations van Voorhout en Sassenheim. Noordwijk krijgt dan uitstekende openbaar vervoerverbindingen in diverse richtingen, zeker voor een gemeente van die omvang.” De hoop dat een mogelijke fasering van de RijnGouwelijn tot afstel leidt, is wat Glasbeek betreft ijdel. “De onderhandelingen voor extra geld lopen en de inpassingsprocedure gaat gewoon van

start. De RijnGouwelijn tot de kust in Noordwijk is een feit zodra het extra geld binnen is. Ik zou Noordwijk adviseren om er in overleg met de provincie het beste van te maken. Dat is verre te verkiezen boven een conflict.”

Glasbeek roemt in dit verband de houding van Katwijk. “In die gemeente zijn ook harde noten gekraakt over de komst van de RijnGouwelijn. Maar door goed naar elkaar te luisteren en met een *Nader Onderzoek* naar de inpassing komt men hier tot acceptabele oplossingen. Dat lijkt me de te verkiezen route,” aldus de portefeuillehouder. Hij tekent hierbij aan dat grote infrastructuurprojecten altijd leiden tot inpassingsproblemen en verzet van burgers. “We wonen nu eenmaal in een dichtbevolkt land. Grote plannen zijn abstract, maar als het om de gedetailleerde inpassing gaat, ont- ▶

staat er snel tegenstand. Het is niet anders. Aan bestuurders de taak om ieder bezwaar goed te wegen, goede suggesties over te nemen maar ook waar nodig de rug recht te houden om het vooraf gestelde doel te halen.”

OV-visie

De snelle en hoogwaardige verbinding van Noordwijk naar Voorhout en Sassenheim is onderdeel van de OV-visie Holland Rijnland. De verbinding is ook onderdeel van de zogeheten Grensstreekstudie Bereikbaarheid van de provincies Noord- en Zuid-Holland, de regio en de betrok-

ken gemeenten. “Er is in beginsel ook geld voor beschikbaar,” aldus Glasbeek, “We mikken erop in de komende maanden al voorstellen te doen over de plannen en de financiering.” Op dat moment komt er waarschijnlijk ook meer duidelijkheid over het doortrekken van de Zuidtangent naar Lisse en Sassenheim, een project waarvan de portefeuillehouder een groot voorstander is.

Glasbeek: “Holland Rijnland is geen OV-autoriteit en op zich lag het dan ook niet voor de hand een OV-visie op te stellen, maar we beginnen nu toch wel de vruchten van dit plan te plukken. Provinciale Staten heeft 10

miljoen uitgetrokken voor de eerste uitwerking van de visie. Onze ideeën over het hoogwaardige Holland Rijnland-busnetwerk worden overgenomen door de provincie en keren terug in de visie op het Zuidvleugernet. In de komende bestuursperiode ligt het accent op de concrete verdere uitwerking van het Holland Rijnland-netwerk, zoals de Meerlijn (Leiderdorp-Leiden-Zoetermeer). De puzzelstukjes beginnen langzaam maar zeker op hun plek te vallen. In samenwerking met provincie, vervoersbedrijven en gemeenten moeten we dit tot een goed einde brengen.” ■

RijnGouwelijn-West: in 2015 van Leiden naar de kust

“Op 31 december 2015 kunt u met de RijnGouwelijn van Leiden naar de kust.” Dat zei gedeputeerde Asje van Dijk in de zomer van 2009 tijdens een van de voorlichtingsbijeenkomsten in Katwijk en Noordwijk over het sneltramtracé. Of deze datum wordt gehaald, is nu nog niet bekend, maar met een forse bijdrage van het rijk in het kader van het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT), is de aanleg van de sneltramverbinding tot ESA/ESTEC in Noordwijk in elk geval een feit.

De RijnGouwelijn-West is de geplande sneltramverbinding tussen het Transferium Leiden-West (naast de A44) en de kust bij Katwijk en Noordwijk. Op 24 juni 2009 hebben Provinciale Staten het tracé voor de hoogwaardige openbaar vervoersverbinding vastgesteld. De tram loopt van het transferium via de bouwlocatie Valkenburg naar Katwijk. Ter hoogte van het raadhuis splitst de lijn zich in een tak naar de Badstraat in Katwijk aan Zee en een tak via ESA/ESTEC en Noordwijk Binnen naar het Palaceplein in Noordwijk aan Zee. De bekendmaking van het tracé leidde tot veel protesten, vooral in Noordwijk. Deze gemeente besloot niet aan de komst van de RijnGouwelijn-West mee te werken. In november 2009 besloten Provinciale Staten daarom tot een zogeheten inpassingsprocedure, waarbij de provincie, volgens de mogelijkheden in de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro), zelf een bestemmingsplan kan vaststellen voor de tracédelen in Noordwijk en Katwijk.

De RijnGouwelijn (Oost en West) is een van de hoofddraggers van het regionale ov-netwerk dat wordt voorgesteld in de OV-Visie Holland Rijnland. De lijn is, samen met de Rijnland-Route, een voorwaarde voor de ontsluiting van de bouwlocatie Valkenburg. In 2008 kreeg de RijnGouwelijn-West in het kader van het MIRT – samen met vijf andere grote projecten in de regio – de status Randstad Urgent. Minister Camiel Eurlings en gedeputeerde Asje van Dijk kwamen overeen om binnen een jaar financiële afspraken te maken over deze projecten. In 2009 heeft een projectteam van rijk, provincie en regio ter voorbereiding van deze afspraken de projecten

in hun samenhang bestudeerd. Begin november 2009 maakten minister Eurlings en staatssecretaris Tineke Huizinga de uitkomsten van het onderzoek bekend. Het rijk draagt 45 miljoen bij aan de RijnGouwelijn-West. Dat is niet voldoende om de lijn in één keer compleet aan te leggen, maar de provincie heeft aangekondigd dat men binnen een jaar de ontbrekende 54 miljoen wil vinden. Ook de Tweede Kamer vindt dat er meer geld moet komen voor de sneltramverbinding naar de kust. Bij de behandeling van het MIRT heeft de Kamer minister Eurlings met een motie opgedragen nog een extra bijdrage van 27 miljoen euro uit de grondexploitatie Valkenburg ter beschikking te stellen, zodat de RijnGouwelijn in een keer tot aan de kust in Noordwijk kan worden aangelegd. De minister moet in het voorjaar van 2010 met een nieuw voorstel komen over de financiering van de RijnGouwelijn-West en de RijnlandRoute.

De intentie is dat provincie, regio en de betrokken gemeenten (Leiden, Oegstgeest en Katwijk) begin maart een bestuursovereenkomst sluiten, waarin onder andere de financiële afspraken over de RijnGouwelijn-West worden vastgelegd. De Holland Rijnland-gemeenten dragen via het Regionaal Investeringsfonds (RIF) 37,5 miljoen euro bij aan de RijnGouwelijn-West. ■

Wilma Zoetemelk – gemeentesecretaris Zoeterwoude:

“Estafetteestokje voor de nieuwe gemeenteraden”

“Een hernieuwd Programma van Afspraken”. Dat is de omschrijving die Wilma Zoetemelk, gemeentesecretaris van Zoeterwoude, geeft aan Focus 2014. Samen met collega's uit de andere Holland Rijnland-gemeenten is zij betrokken bij de voorbereiding van de nieuwe regio-agenda voor de periode na de raadsverkiezingen.

“Focus 2014 bestaat uit twee delen,” zegt Zoetemelk. “Allereerst een *strategische agenda* met de inhoudelijke hoofddoelen, die voortbouwt op de gemaakte samenwerkingsafspraken. Daarnaast is er een *uitvoeringsagenda*, die wordt voorgelegd aan de nieuwe gemeenteraden. Voor de voorbereiding van het inhoudelijke deel van Focus 2014 zijn drie werkgroepen gevormd voor de hoofdonderwerpen Ruimte, Sociale Agenda en Bestuur en Middelen. Deze werkgroepen bestaan uit gemeentesecretarissen, ambtenaren van de regiogemeenten en vertegenwoordigers van Holland Rijnland. Ik maak zelf deel uit van de werkgroep voor de Sociale Agenda. Bestuurder Adri de Roon is ook lid van deze werkgroep.”

De kring van gemeentesecretarissen heeft op voorstel van Holland Rijnland-secretaris Roelof van Netten gekozen voor de aanpak met werkgroepen, om op die manier de Holland Rijnland-gemeenten van meet af aan bij het opstellen van Focus 2014 te betrekken. Het is volgens Zoetemelk waardevol om met mensen, die sterk inhoudelijk betrokken zijn, over Focus 2014 van gedachten te wisselen. “In de discussies ging het over de resultaten en meerwaarde van de samenwerking én de noodzaak van keuzes, het aanbrennen van focus. Als ik naar de Sociale Agenda kijk, denk ik dat er een goede aanzet ligt om de inzet van de regio te concentreren op een aantal vastomlijnde ontwerpen en de verschillende rollen die Holland Rijnland hierbij heeft. In de uitwerking van de stukken die er nu liggen, zullen de komende tijd nadere keuzes moeten worden gemaakt. Daar ligt nog een behoorlijke opdracht.”

Wilma Zoetemelk: “Het is waardevol om met mensen, die sterk inhoudelijk betrokken zijn, over Focus 2014 van gedachten te wisselen.”

Estafetteestokje

Zoetemelk: “Focus 2014 is een soort estafetteestokje. Het dient als overdrachtsdocument aan de leden van de nieuwe gemeenteraden en het nieuwe Dagelijks en Algemeen Bestuur van Holland Rijnland, waarin beslissingen van de afgelopen jaren zijn verankerd. Het gaat om het bestendigen van de genomen beslissingen en het verkrijgen van draagvlak, de gezamenlijke basis herbevestigen en voortgang.”

“Bij de ruimtelijke agenda leidt dit tot een verschuiving van focus. De afgelopen jaren is prioriteit gegeven aan het opstellen en vaststellen van regionale visies en plannen op het gebied van wonen, economische ontwikkeling, verkeer en vervoer en landschap. Nu de belangrijkste keuzes zijn gemaakt, gaat de focus van beleidsvorming naar uitvoering. Dit vraagt van de regio een andere rol. Het gaat straks meer om het stimuleren en monitoren van de uitvoeringsactiviteiten van gemeenten.”

Kleine slimme groepjes

Op dit moment worden zogeheten kleine slimme groepjes gevormd van strategische beleidsambtenaren, die

in kaart brengen wat er voor de individuele gemeenten nodig is om aan de regionale afspraak te kunnen voldoen. Wat is nodig om een woningbouwplan te realiseren? Welke activiteiten moet de gemeente dan doen en welke formatie is daarvoor nodig? Wat betekent dit voor keuzes die in de gemeenten qua inzet kunnen worden gemaakt? Dit zijn onderwerpen waarmee gemeentesecretaris Jack Vos van Noordwijk zich bezighoudt.

Zoetemelk: “Tot nog toe spreken we wel dingen gezamenlijk af, maar wat de keuze betekent voor de individuele gemeente is nog niet in kaart gebracht en verankerd. Geprobeerd wordt hier meer inhoud aan te geven en de vertaalslag naar de eigen agenda en werkplannen van de gemeenten te maken. Dit zal in de praktijk best de nodige spanning opleveren en overleg en sturing vragen, maar uiteindelijk leiden tot gezamenlijk gedragen resultaten. De gemeenten hebben er natuurlijk ook zelf belang bij dat de regioplannen goed worden uitgevoerd. De bezuinigingen waarmee alle gemeenten, en dus ook Holland Rijnland worden geconfronteerd, zijn hier wel een factor van zorg.”

De nieuwe, grotere regio

Daarnaast vraagt volgens Zoetemelk ook de inpassing van de strategische agenda van de Rijnstreek-gemeenten in Focus 2014 de nodige aandacht. “Voor de Sociale Agenda zal dat echter weinig problemen opleveren. De Holland Rijnland-gemeenten en het

Rijnstreekberaad werkten hierbij al nauw samen.”

Respect en vertrouwen

Zoetemelk meent dat het voor een blijvende goede samenwerking van groot belang is dat de gemeenten elkaar respecteren in hun keuzes en

gevoel hebben voor de positie van anderen. “Regionale beslissingen kunnen grote gevolgen hebben voor individuele gemeenten. Respect voor elkaars positie bij moeilijke onderwerpen is essentieel voor het vertrouwen in elkaar en voor het vertrouwen in de samenwerking.” ■

Meer kansen voor starters op woningmarkt na afschaffing overgangsregeling

Het vergroten van de kansen van jonge starters en het bevorderen van de doorstroming op de woningmarkt. Dat zijn de twee doelen van een recente wijziging van de Huisvestingsverordening Holland Rijnland, die op 1 januari 2010 van kracht is geworden.

Bij de oprichting van Holland Rijnland in 2004 is afgesproken een gezamenlijke woningmarkt in te voeren. Dit betekent dat de regels voor woningverdeling uit de Duinen Bollenstreek en de Leidse regio zijn vervangen door één nieuwe regeling, de huisvestingsverordening Holland Rijnland 2006. Omdat de rechten van woningzoekenden uit de voormalige regio's echter sterk verschilden, werd een overgangsregeling ingesteld. Deze regeling gaf woningzoekenden die zich vóór 1 juli 2006 hadden ingeschreven een extra inschrijfwarde. Hiermee kregen woningzoekenden bij de start van het systeem een vergelijkbare uitgangspositie.

Effecten

In 2007 hebben de Holland Rijnland-gemeenten de regionale woonruimteverordening geëvalueerd. Hierbij bleek dat de overgangsregeling tot ongewenste effecten leidde. Enerzijds omdat woningzoekenden bij verhuizing hun extra inschrijfwarde verliezen. Dat maakt mensen minder enthousiast om te verhuizen, wat de doorstroming en de kansen van nieuwkomers belemmerde. An-

derzijds bleek de overgangsregeling de kansen van vooral nieuwe woningzoekenden en jonge starters te verkleinen. Nieuwe inschrijvers hebben een grote achterstand ten opzichte van bewoners met extra inschrijftijd. Op zich is dit niet zo vreemd: bij toewijzing op basis van alleen inschrijfduur zouden deze woningzoekenden ook onderaan de wachtlijst staan. Het gat bleek echter zeer groot. Jonge starters stonden op grote achterstand omdat de extra inschrijftijd vooral was gebaseerd op leeftijd.

Einde

De overgangsregeling was bedoeld als tijdelijke regeling, maar er was nooit een termijn aan verbonden, ook niet aan de geldigheid van de extra inschrijfwarde. Om echt één regionale woningmarkt te krijgen moest er een eind komen aan de extra rechten uit de overgangsregeling. Dat is gebeurd per 1 januari 2010. De extra inschrijfwarde op basis van de overgangsre-

geling is vervallen. De inschrijftijd per 1 juli 2006 blijft natuurlijk wel bestaan, net als de woonwaarde van iemand die een zelfstandige woonruimte in de regio achterlaat.

Gevolgen

Uiteindelijk zullen de meeste woningzoekenden baat hebben bij het afschaffen van de overgangsregeling, omdat de doorstroming weer op gang komt. Ook jonge starters maken meer kans op een woning. Alle starters die zich tijdens de overgangsperiode inschreven, krijgen dezelfde inschrijfwarde. Zij blijven ook hoger op de wachtlijst staan dan degenen die zich na de overgangsperiode hebben ingeschreven. Maar voor doorstromers geldt dat de hoogte van de woonwaarde zwaarder gaat wegen. ■

Colofon

Regiomagazine SamenGevat is een uitgave van samenwerkingsorgaan Holland Rijnland en verschijnt minimaal vier keer per jaar.

Adres: Schuttersveld 9, Postbus 558, 2300 AN Leiden,

☎ (071) 523 90 90, ☎ (071) 523 90 99

www.hollandrijnland.net

Verzendadministratie: secretariaat@hollandrijnland.net of ☎ (071) 523 90 90

Redactie, fotografie, vormgeving en realisatie:

Cock Koelewijn, Martin van Duijn, Seashore Media, Katwijk ZH

Eindredactie: Holland Rijnland

In Holland Rijnland werken samen: Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten en Zoeterwoude.